

CT met contrast en watervoorbereiding

CT-onderzoek

U heeft met uw specialist afgesproken binnenkort een CT-scan te laten maken. In deze folder informeren wij u over dit onderzoek en geven wij u extra informatie over jodiumhoudende contrastmiddelen die bij dit onderzoek gebruikt worden. Het is van belang dat u de informatie over het CT-onderzoek goed doorleest voordat het onderzoek plaatsvindt.

Wat is een CT-onderzoek?

Een CT scanner is een apparaat waarmee röntgenbeelden worden gemaakt. U ligt tijdens het onderzoek op een onderzoekstafel die langzaam door een ring schuift. Die ring is ongeveer 70 cm breed en daarin bevindt zich een röntgenbuis waarmee de foto's worden gemaakt. Dit maakt enig lawaai. De CT-laborant maakt de scan vanuit de bedieningsruimte naast de onderzoekskamer.

De CT wordt ook gebruikt voor spoedonderzoeken. Hierdoor kan vertraging in het programma ontstaan, zodat u later aan de beurt bent dan de afgesproken tijd. Wij vragen hiervoor uw begrip.

Als u zwanger bent, of de mogelijkheid bestaat dat u zwanger bent op het moment van het onderzoek, meldt u dit dan van tevoren.

De dag van het onderzoek

1 Uur voor het onderzoek start u met het drinken van water.

Elke 15 minuten drinkt u 250 ml water:

- 60 minuten voor het onderzoek 250 ml
- 45 minuten voor het onderzoek 250 ml
- 30 minuten voor het onderzoek 250 ml
- 15 minuten voor het onderzoek 250 ml

Wij verzoeken u 10 minuten vóór aanvang van het onderzoek in de wachtruimte bij de radiologie, route 0.13, wachtgebied 1, te zijn.

Vanaf 3 uur voor het onderzoek mag u *niet meer eten, andere dranken dan water nuttigen, of roken*. Medicijnen mag u wel gewoon innemen met een glaasje water.

Rekening houdend met de kamertemperatuur en/of aard van het onderzoek is het wenselijk een onderhemd of t-shirt aan te trekken zonder metalen versieringen. Indien het onderzoek een scan van uw hoofd betreft kunt u uw normale kleding aanhouden.

Fysieke beperking

Indien u een fysieke beperking of handicap heeft en u verwacht dat het onderzoek hierdoor meer tijd en aandacht van ons zal vragen, verzoeken wij u dit van tevoren aan ons te melden of dit door de aanvrager te laten doen. Wij proberen hiermee zoveel mogelijk rekening te houden, door bijvoorbeeld extra tijd voor het onderzoek in te plannen.

Het onderzoek

Voor het onderzoek wordt een infuusnaald ingebracht in uw arm. Via dit infuus wordt contrastvloeistof ingespoten tijdens het onderzoek. Dit is noodzakelijk voor een goede beoordeling van sommige organen en bloedvaten.

Direct na het inspuiten van het contrastmiddel kunt u kort een warm gevoel krijgen over uw hele lichaam. Ook kunt u een vieze smaak in de mond krijgen en het gevoel dat u aan het plassen bent. Dit trekt allemaal snel weer weg en heeft niets te maken met een eventuele allergie voor het contrastmiddel. Bent u overgevoelig voor jodiumhoudende contrastmiddelen, bespreek dit dan met uw behandelend arts.

Het onderzoek duurt ongeveer 15 tot 30 minuten.

Na het onderzoek

Het is goed om na het onderzoek extra water te drinken, hierdoor plast u de contrastvloeistof snel weer uit.

Uitslag van het onderzoek

Uw behandelend arts informeert u over de uitslag. Denkt u eraan om zelf contact op te nemen met de aanvragend specialist of aanvragende afdeling zodra de afspraak voor het onderzoek is gemaakt? Dan kunt u de vervolgspraak bij de arts tijdig plannen en hoeft u niet onnodig lang te wachten op de uitslag.

Wanneer u de wachttijd te lang vindt, kunt u uw zorgverzekeraar vragen om wachtlijstbemiddeling. Uw zorgverzekeraar kan u hierin ondersteunen, zodat u mogelijk sneller geholpen kunt worden.

Vragen

Heeft u vragen over het CT-onderzoek zelf, dan kunt u bellen met de afdeling radiologie, tel. (0475) 38 29 02.

Heeft u andere vragen neem dan contact op met uw arts, die het onderzoek heeft aangevraagd.

Te laat of verhinderd

Op bladzijde 1 van deze folder vindt u de bevestiging van uw afspraak.

Bent u te laat op de afspraak, dan is het mogelijk dat u een nieuwe afspraak moet maken.

Bent u ziek of verhinderd, bel dan zo snel mogelijk (uiterlijk 24 uur voor het onderzoek) met de afdeling radiologie om een nieuwe afspraak te maken. Dit kan op werkdagen via telefoonnummer (0475) 38 22 58.

EXTRA INFORMATIE

Jodiumhoudende contrastmiddelen in bloedvat

U krijgt binnenkort een onderzoek bij de afdeling radiologie waar een jodiumhoudende contrastmiddel wordt gebruikt. Dit contrastmiddel wordt in een bloedvat ingespoten.

Onderzoeken waarbij jodiumhoudende contrastmiddelen worden ingespoten zijn onder andere CT-scan, angiografie (bloedvatonderzoek van slagaders, hart of kransslagaders), PET-CT of een behandeling van de

bloedvaten (bijvoorbeeld dotteren).

In deze informatie leest u over de effecten van jodiumhoudende contrastmiddelen op uw lichaam en eventuele maatregelen of voorbereiding op het onderzoek.

Algemene veiligheid

Moderne jodiumhoudende contrastmiddelen zijn veilige middelen, waarbij slechts zelden bijwerkingen worden gezien. Soms is er kans op beschadiging van nieren of kunnen problemen ontstaan bij gebruik van metformine.

Algemene maatregelen voor iedereen die contrast krijgt toegediend

- NSAID's* staakt u 1 dag vóór het onderzoek en 1 dag na het onderzoek kunt u weer starten
- U mag niet starten met het gebruik van NSAID's in de periode vóór een CT onderzoek zonder overleg met uw specialist
- U dient de dag vóór en de dag van het onderzoek 1,5 a 2 liter water te drinken tenzij er een vochtbeperking geldt

* NSAID-middelen worden gebruikt tegen pijn en om ontstekingen te remmen. Veel gebruikt zijn Diclofenac, Ibuprofen en Naproxen. Wilt u weten of de geneesmiddelen, die u gebruikt tot de groep NSAID behoren, dan kunt u hiernaar informeren bij uw apotheek, huisarts of specialist. Of opzoeken via internet, bijvoorbeeld bij www.apotheek.nl

Effect op de nieren

Het belangrijkste probleem dat zich kan voordoen is een tijdelijke of blijvende verslechtering van de werking van de nieren.

Dit probleem kan zich vooral voordoen bij:

- nieren, die al slecht werken
- combinatie van diabetes mellitus (suikerziekte) met slecht werkende nieren
- Combinatie van al slecht werkende nieren en:
 - hart- en vaatziekten
 - uitdroging
 - gebruik van diuretica (plastabletten)
 - gebruik van zogenaamde NSAID's*
 - gebruik van sommige andere medicijnen (zie bijsluiter of www.apotheek.nl)
 - bloedarmoede
 - te lage bloeddruk
 - leeftijd boven 75 jaar
- ziekte van Kahler
- ziekte van Waldenström

Is er sprake van een van bovenstaande risicofactoren, dan wordt de nierfunctie aan de hand van bloedwaarden in het laboratorium bepaald.

Aandachtspunten voor u zelf

Is (één van) bovengenoemde risicofactoren op u van toepassing, vraag dan uw behandelend arts of er maatregelen nodig zijn, zoals per infuus toedienen van extra vocht.

Mogelijk heeft zich sinds het maken van de afspraak voor het onderzoek of de behandeling het volgende voorgedaan:

- ernstige diarree of braken, neem in dit geval altijd contact op met uw specialist;
- hoge koorts;
- begonnen met nieuwe medicijnen, die effect hebben op de werking van de nieren;
- het ontstaan van problemen aan hart- of bloedvaten.

Overleg in deze gevallen of bij twijfel met de specialist, die u heeft verwezen, of het onderzoek/behandeling kan doorgaan.

Als blijkt dat uw nieren niet goed werken

Is uit laboratoriumonderzoek gebleken dat de werking van de nieren onvoldoende is, wordt door de behandelend arts afgewogen hoe groot het risico van gebruik van het contrastmiddel is.

Is de werking van de nieren te ernstig gestoord dan:

- zal de verwijzend specialist nagaan hoe belangrijk de behandeling voor u is en of er andere onderzoeken of behandelingen mogelijk zijn zonder jodiumhoudend contrastmiddel;
- of u krijgt via een infuus voor toediening van contrastmiddel extra vocht toegediend. Hiervoor wordt u opgenomen in het ziekenhuis. Ook wordt na 2 tot 7 dagen uw nierfunctie opnieuw bepaald.
- Heeft u een zoutarm dieet of mag u niet teveel drinken, neem dan contact op de arts of specialist die het dieet heeft voorgeschreven.

Metformine

Indien u met tabletten metformine wordt behandeld voor suikerziekte, is het van belang te weten of de nieren goed werken. Als de nieren onvoldoende werken, mag u mogelijk dit middel tijdelijk niet gebruiken. Indien u de metforminetabletten moet laten staan, informeer dan of u tijdens deze periode andere tabletten nodig heeft.

Als u niet weet welke soort tabletten u gebruikt, vraag er dan naar bij uw arts of apotheker. U kunt uw apotheek om een actueel medicatieoverzicht vragen.

Informeert u zo vroeg mogelijk bij uw arts of specialist of u de metformine tijdelijk moet stoppen. Wacht hiermee niet tot de dag van het onderzoek!

Allergie

Reageert u op (veel) stoffen allergisch of heeft u hooikoorts of astma, dan hoeft u niet direct bang te zijn voor een reactie op het contrastmiddel. Allergische reacties komen bij moderne contrastmiddelen zelden voor. Mocht u onverhoopt na toediening van contrastmiddel een allergische reactie of astmatische aanval krijgen, dan hebben wij een inhalator met medicijnen bij de hand.

Heeft u in het verleden een reactie gehad op contrastmiddel, is de kans op reactie bij de moderne middelen zeer klein. Was het een ernstige reactie, waarvoor behandeling met medicijnen nodig was, dan adviseren wij u om uit voorzorg tabletten te nemen. Deze kunt u krijgen via de specialist, die u heeft verwezen, of via de afdeling radiologie.

Allergie voor jodium

Allergie voor jodium op de huid heeft geen verband met eventuele reacties op het jodiumhoudend contrastmiddel dat wordt ingespoten. Er is dus geen bezwaar om dit contrastmiddel toe te dienen.

Jodium en schildklierandoeningen

In jodiumhoudende contrastmiddelen is jodium gebonden aan een andere stof. Er komt ook een geringe hoeveelheid zogenoemd vrij jodium voor in deze contrastmiddelen. Indien u op korte termijn (binnen een half jaar) mogelijk behandeld wordt met radioactief jodium (^{131}I) voor kwaadaardige aandoeningen van de schildklier, mag u geen onderzoek ondergaan met jodiumhoudend contrastmiddel.

Ook diagnostisch onderzoek met dit contrastmiddel op de afdeling Nucleaire Geneeskunde zal enige tijd niet mogelijk zijn. Als u weet dat behandeling met radioactief jodium plaatsvindt of mogelijk zal gebeuren, meldt u dit dan bij uw behandelend specialist, internist of bij de afdeling radiologie. Er wordt dan nagegaan welke andere mogelijkheden er zijn voor u.

Jodium en te snel werkende schildklier

Soms kan de geringe hoeveelheid vrij jodium in de contrastvloei stof een versnelde werking van de schildklier uitlokken. Dit is vooral het geval indien uw schildklier al snel werkt of indien u voor te snel werkende schildklier wordt behandeld. Er zijn geen geneesmiddelen die dit kunnen voorkómen.

Meldt u zich bij tekenen van versnelde schildklierwerking (zoals vermoeidheid, gewichtsverlies, niet verdragen van warmte, transpireren, nerveusheid, hartkloppingen) bij uw internist of huisarts.

Zwangerschap

Tijdens de zwangerschap kan een zeer klein deel van de contrastvloeistof bij de ongeboren vrucht of het ongeboren kind komen. Deze hoeveelheid is echter zo gering dat u niet ongerust hoeft te zijn voor nadelige gevolgen.

Borstvoeding

Een zeer klein deel van de contrastvloeistof kan in de moedermelk terecht komen en door de baby worden gedronken. Deze hoeveelheid is echter zo gering dat u niet ongerust hoeft te zijn voor nadelige gevolgen voor de baby. Het is dan ook niet nodig om tijdelijk te stoppen met borstvoeding.

Meer informatie

Heeft u behoefte aan meer informatie over dit onderwerp of indien deze informatie vragen oproept bij u, kunt u contact opnemen:

- de specialist, die u heeft verwezen;
- de afdeling radiologie;
- uw cardioloog.